

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Emberek az árokszélen*

Forrás: .....

Pesti Napló

Op.
(Hely)

1914 VIII 14
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1914"

Személy

Helvszám

308 "1914"

Emberek az árokszélen

Külvárosi képek

Népkonyhákban és népsegítő irodákban szelíd kézzel simogatják a nincsetlenség gondbaborult homlokát. Asszonyok jönnek falka gyerekekkel, kik nem ismerték eddig, mi az, ha nincs mit tűzhelyre tenni, mi az, ha szombatonként nem jön a férj a hetikeresettel. A hadbavonultak hátramaradottjai, sok megadással, várakozással és bölcs türelemmel viselik a sorsukat, hogy ha így rendelte isten, akkor nincs másként.

De az irgalmas kezek most nem hiányzanak-e onnan, ahol háboru előtt is sok volt a tennivaló? Budapest nyomortanyáiról, ahol dűledező falak között, korhadt gerendák alatt, méternyi helyen öten is alusznak. Ahol kalács egy darabka száraz kenyér és a bolti szalonna olyan ábránd, mintha alföldi kubikus pezsgőre szomjazna. Az Angyalföld, a Külső pozsonyi-ut és Budán a Kül-Tabán rongygyal takaródzó rejtett zugai, ahol örökké sir a nyomor és burjánzik a szükség, nincsenek-e feledésben?

Szétnézünk e helyen. Körülöttünk hizott levelű, terebélyes ákácok, tiz lépésnyire deszkatetős, horpadtfa ház, azelőtt, mondják, istálló volt.

Előttünk asszony, szeplős, és szőke. Kicsit piszkos, a haja száll a szélben. Mellette négy maszatos gyerek visit versenyt a villamossal.

— Ugy volt, kérem, hogy vasárnap is itt ültünk. Vártuk Ferit, az uramat. Látom, hogy villamosról száll le és vele még vagy öten, angyalföldiek. Az öröm nevetett az arcán, mondom magamba:

— Biztosan munkát kapott. — Feri pedig, hogy ideér, nekem esik, összecsókol, megforgat, a kalapját elhajintja. Jaj, — mondom — ez az ember megbolondult. — Dehogy is, — mondja ő — az az ujság, hogy elrendelték az általános mozgósítást: ide, asszony, a katonakönyvem, rögvest utazok Pécsre. — A köny kiesett a szememből, a lélekzetem is elakadt. A vállába kapaszkodtam.

— Hallod-e ember, hát ennek örülsz, hogy itt hagysz engem, a négy rajkóval?!

Megvigasztalt, azt mondta:

— Nézd, Erzsi, munkám úgy sincs már nyolc hónap óta. Most legalább adnak ruhát, ennivalót, rólatok meg gondoskodik az állam. Az állam, az jobban győzi.

Aztán elbucsuztunk, elment... Delente jó lelkék enni hoznak, be is járunk a népkonyhára, ingyen kapunk mindent. Azelőtt alig jutott valamicske, ha az ember kért valahonnan. Esténként pedig imádkozunk érte.

— Hát a többiek, asszony? Az öregek?... Azokkal mi van?

Vállat vont.

— Istenem, mindenki nem lehet katona!...

Az uton nótázva halad egy őszes öreg. Feléje int egy asszony.

— Ez rikkancs. Kenyere se volt, most pálinkára is futja. Mondja is: bár örökké háboru volna.

Özvegy Józsefnél állunk a külső Pozsonyi-uton. Így hívják és a bajusza hosszú, a szeme apró, de kék és tiszta. Sánta mind a két lábára. Két fiát szőlítették harcba s nagyon megijedt az

öreg, miből fog megélni. A két fia tartotta, bár azt mondják, nem kár értük, sokszor volt dolguk a rendőrséggel. Hatalmas fatelep tövében, üres telken az öreg tanyája. Néhány szál deszka, felül kátránytető, itt maradtott szerszámszin omladék, a tetején kályhacső füstöl, hagymaillat árad belőle, főz az öreg.

— Hogy sajnálom-e őket? Bizony, sajnálom, bár ami muszáj, az muszáj.

Az apró szeme szaporán pislog.

— Beszélnek itt ezek a népek, (mert már, hogy beszédbe álltunk véle, innen is, onnan is jöttek körüben kíváncsiak), hogy ki tudja, mit művelhetett éjszakánként a két fiu. Azért, mert reggel jártak haza. Hát semmit. Éppenséggel semmit. Csak az volt a bajuk, hogy minden keresetüket elitták. De jó fiuk voltak, mert én ennivalóban sohse szűkölködtem.

— És most?

A hallgatóságból kisipit egy cérnahang.

— Most jó megy a sorja. Most uzsorás. Élelmiszeruzsorás!

Indignálódva néz arra, a kés megáll a kezében. Legyint.

— Ugy volt, hogy másnap erre gyöttek szives méltóságák. Forintot, öt koronát, három koronát osztogattak, — maga is kapott, kiáltja a cérnahang felé, — mit ócsárolja a másikat? — Nekem öt korona jutott. Micsináljak véle: megegyem, megigyam, — hátha nem lesz több? Vettem szilvát, vettem almát, barackot, most avval kereskedek. Az pedig azért ócsárol, mert nem adtam neki hitelbe.

Haladunk kifelé, csönd vesz körül s az öreg